

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 1.

Lýsingaprísir fyrri þættir: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórti lýsingum fæst
avsláttur í prísnum.

Leygardagin 4. januar 1936.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður búið til á posthúsinum, brævasvarstodum
og skrivstovuni. Telf. 142.

10. árg.

Nýggjársbøn.

VIT altar tær byggja, o, veldigi Gud!
og bera fram offur vára.

Lat hond tina upp, stroy signingar út,
veit mannsbørnum hjálp, lætt hjørtum for sýt
og turka tey eygu, ið tára.

MARTIN JOENSEN

1935.

Aftur eitt ár á baki. Eitt ár
við øllum saknum og tregum,
ið lagnan tykist aldri at gloyma
at skera hesum oyggjabúgvum
í lut.

Eitt rak og svangligt ár —
svangligari og herligari enn tev
flestu. Eitt ár við færri ljósrípum,
færri eydnuglæmum enn hjá
teim flestu frammanundan.

Eitt dapurt ár.

Hitt figgarligu, hitt økonomiska
armóðarlagið, ið reið sum ein
marra yvir fjöldina, tí fáteka
hópinum, við seinasta ársskifti
— tað er meira armóðsligt nú,
vit aftur eru við eitt nýtt árs-
skifti.

1935 hevur ikki givið Føroya
fiskimonnum ella arbeiðsmonnum
um tann framburð, tann stuðul
og ta hjálp og botan um víðurs-
skiftini, ið torvaði so harðliga.

Árið 1935 hevur tverturímóti
givið slittmannafjöldini í Føroyum
at kalla einans brostnar vónir.

Vónin um meira úr fiskiskaps-
slitinum brast.

Vónin um fríari og tryggari
grundarlag fyrri dagliga slitinum,
strevinum, syndraðist, týndist.

Vónin um menniligari og hald-
góða politiska umskipan av
okkara figgarligu víðurskiftum,
so hitt almenna, Føroya lögting,
av sonnum kundi verið Føroya
lögting, eitt ting fyrri Føroya
fiski- og arbeiðsmannafjöld —
verið Føroya lands áliti, Føroya
lands stuðul og bjargari, eisini
hendan hin ikki minst týðandi
vónin stendur nú svikin, forráð
av afturhaldsflokkunum her á
landi.

Ov fá skip, skerdan marknað
og eitt stóðugt vaksandi arbeiðis-
loysi ulla útlan og fastan plán
frá teim ráðandi fyrri eini botan
og endurnýggjan av lívskraftini
— tað er nýttárgávan, ið aftur-
haldið hevur at bjóða Føroya
fólki, fiskimanninum og arbeiðs-
aranum.

1936, ið vit nú hava latið
dynnar upp fyrri, liggur sjálvandi
dult — eingin veit á morgni at
siga, hvar ið hann á kvöldi skal
gista, og enn minni veit maður
mánaðir og ár fram. Men so
leingi lív er, er vón. Og hitt
arbeiðandi og strevandi liðið í
Føroyum stendur nú á lívins
gátt — hóast nívt av trega og
figgarligum tronga — við tendr-
aðum vónarfallum, við bønini
á varrum: á, gevi lagnan skonkti
okkum betri eydna í komandi
ári enn í tí, sum fór.

Maður er sær eydnusmiður,
Og tit, maður og kvinna, gerið
skyldu tykkara í øllum fori, tí
harði og júst har liggur hovuðs-
treytin fyrri, at vónin og bønin
ganga út.

Vit vita, at tit vilja siga, at
tit í tykkara sliti, sveittabrots-
sliti, gera skyldu tykkara. Víst
og sanniliga! Har hava tit lagt
alla orkuna á, øil evnini í. Men
góðu landsmenn, harvið er tó
ikkí øll skylda tykkara gjord.
Eftir er hitt stóra takið, hin
alvarsamasta skyldan at lúka,
tað at loystur verður tann poli-
tiski stongilin, avtikið verður
afturhaldið, ið hevur stongt, køvt
og forðað, og landastýrið, landsins
kosnu lögtingsmenn, ið ikki hava
haft tykkara lagnu, tykkara kor
sum hovuðssakina at røkja, megu
tit tí nú býta um við tykkara
menn.

Og tit — tað skulu tit vita —
tit eiga nú á nýársgáttini tann
glotta, ta vón, at tað er lagt í
hendur tykkara at avgera, um
tykkara lagna, tykkara kor,
tykkara bati og framtí, skulu
verða hitt stóra uppgávan hjá
landsins kosnu álitismonnum at
fremja.

Hin 28. í hesum hava tit rætt
til at fara til valborið at avgera,
um hin einasti avgjörði og holli
slittmansins, arbeiðarans og fiski-
mansins politikkur, ið er

Socialisman,

skal ráða fyrri borgum í teim
komandi 4 árunum.

Her er tykkara stórsti glotti,
men eisini tykkara stórsta and-
svar — tykkara svárasta ábyrgd,
um tit svikja.

Hvør heldur landinum uppi?

Ofra og títt kann ein hoyra
og lesa, at keypmenninir halda
landi okkara uppi. Vóru teir
ikkí, so doyðu øll í hungri. Teir
gera so væl at halda skipini til
fiskimenninar, annars lógu teir
á landi. Teir lata konufólk og
heimamenn sleppa at arbeiða
uppá fisk og tilíkt, og teir fara
vørur til landið. Já, teir halda
landinum uppi — teir eiga lívið
í øllum. Soleiðis hugsa ein stórus
partur av fólki okkara enn tann
dag í dag.

Tey fólk, sum soleiðis hugsa,
fylkjast um afturhaldsflokkarnar.

Armóðslyndið ræður her á
landi og tí sigrar ómegdarandin
enn við valini í Føroyum. Aftur-
haldsmenn og bløð teirra royna
eisini av allari megi at præðika
ómegd fyrri fólki. Ein tingmaður
segði einaferð, at keypmenninir
eru mjólkikýr, sum megu fóðrast
væl, fyrri at teir skulu mjólka
nóg.

Við seinasta fólkatingsval, t. v. s.
hetta valið, sum var nú í heyst,
mentist javnaðarflokkurin væl,
og harvið siggja vit tekin til, at
ein nóg so flittur partur av fólki
okkara hevur fingið eyguni opin
fyrri tí, at hollast er sjálvbjargnis-
leiðin, og at »søtur er sjúlgivin
biti«. Nú batnar ikki longur at
lita á einstaklingar hvørki ein
ella annan.

Nú er »Dimmalætting« farin
at hjúkla fyrri smámonnum og
mana til samanbald millum fiski-
menn og reiðarar.

Hetta samanbaldið kenna vit,
og vit vita, hvat fiskimenn hava
fingið av hesum samanbaldi.
Tað nýtist mær ikki her at draga
fram. Vit vita bert tað, at hetta
samanbaldið hevur verið til
gagns fyrri »Dimmalætting« og
sambandið og harfyri er tað
lætt at skilja, at »Dimmalætting«
manar til slíkt samanbald.

»Dimmalætting« fortelur okkum
at »Dagblaðið« verjir »topparnar«
í samfælagi okkara. Tað kann
væl vera, at sjálvstýristopparnir
fylkjast um »Dagblaðið«, t. v. s.
hin nýggja flokkinn, ið nevnist
»vinnuflokkinn«; men hvar eru
sambandstopparnir? Munnu teir
ikkí stýrja »Dimmalætting« enn
sum fyrr? Tað talar »Dimma«
einki um; men vit vita, at eingin
kann tæna tveimum harrum,
og tað kann »Dimma« heldur
ikkí, so hennara samanbald

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor:
THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling:
TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3.

Hovedkontoret i Thorshavn tillige aabent 6—7 for Ind- og Udbetalinger.

Ræðuligt hverk!

Nýttársaftan kastaðu Itali-
menn bumbir yvir hina svensku
reyðakrossstöðina í Abessiníu.

Henda grúsama gerð sýnir
okkum til fulnar tað ræðuliga,
at Italia verður stýrt av rovar-
høvdingum við Mussolini á odda.

— Aðrenn sprengiknottarnir
komu, kastaðu flúgvumaskinur
niður flogskriftir, har Italianmenn
søgu frá at nakað ræðuligt
fór at henda.

Tveir svenskarar vóru særdir,
yvirleknin var annar. O. u.
30 Abessininarar, sjúklingar og
sjúkrapassarar, vóru dripnir.

Tað tykist sum Italianmenn
hava serligan hug at bróta nær
allheimsreglur, ið gulda skulu í
kríggj. Reyði krossur er fyrri at
veita teim særdu hjálp hvat tjóð
teir hoyra til.

At teir hava kastað sprengi-
knottar yvir svenskur eyðakross-
stöðina, verður hildið at vera
hevnd, tí ein svenskur gene-
ralur hevur gjørt hin abessinska
herin til tað, hann er — eina
makt, sum stórlondini megu

rokna við.

Bløð um alla verðina hava
funnst harðliga at hesi gerð
Italianmanna. Men Italiu roynir
at forsvara seg við, at abessinskir
høvdingar brúktu reyðakross-
stöðina at fjala seg í; men hella
avsanna Svenskarar. Eisini siga
teir, at teir vildu hevna ein
italiskan flúgvamaskin, sum var
niðurdottin í Abessiníu, og sum
Abessininarar skuldu hava háls-
hogt. Men hví teir gera seg inn
á Svenskarar fyrri hetta, er ófatu-
ligt. Stóðin var avmerkt bæði við
svenskum og Reyða kross flog-
um, so álopið er gjørt við vilja
og kann ikki vera eitt mistak.

Annars lova Italianmenn at fara
enn meira grúsamt fram enn
higartil, og teir hava eisini brúkt
eiturgass.

Svenskarar hava sagt Fólka-
felagnum frá, og hildið teir um
at granska spurningin. Svenski
Reyði krossur skal bota um
tann skaða, sprengingin hevur
gjørt og halda áfram við arbeiði
sínum

millum fiskimenn og »topparnar«
er einans til gagns fyrri annan
partin, og tað eru ikki fiski-
menninir.

Samanbald er gott. Klandur
og illsejma niðurbýtur, tað
mega allir Føroyingar ásanna,
men samanbaldið skal vera við
gagni og ikki einans av navni.
Tað er ikki samanbald, tá annar
parturin fær ein lítlan, hvørja
ferð hin fær ein stóran. Hetta
kenna vit alt ov væl: »Tú ein
lítlan, eg ein stóran, og eg ein
stóran, tú ein lítlan.« Hetta er
tað samanbaldið, sum »Dimma-
lætting« rósar; men hesum hava
fiskimenninir fingið nokk av.
Nú megu teir fáa í lag eitt annað
samanbald, soleiðis at teir, sum
váða lívið við Suðurlandsins og
Gronlands strendur, sjálvir kunna
eiga ágóðan av sínum sliti og
stríði. Hetta er tað samanbaldið,

sum vit javnaðarmeð stævna
fram móti. Tí eiga allir fiski-
menn at fylkjast um javnaðar-
flokkinn.

Herum meira í næstu grein.
J. H. Danbjerg.

Frá útheimi.

Frá Danmark frættist at kontór-
fólk á slaktaríunum í teim stóru
jútsku býnum skulu streika.
Slaktaríarbeiðararnir á hesum
stodum eilla at gera »sympati-
streiku«.

Ein stórus brotsmaður er
tíkin av politíunum í Chicago.
Hann er oddamaður fyrri einari
bandu uppá 100 mans. Teir hava
gjøgnum árinu rænt 24 børn, og
hava fortjent 400.000 dollars í
part.